

BAR S-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerre 10.—
Hónv 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

A peremváros sorsa

Írta: KOPERNICZKY KORNÉL

Léva ősrégi iparosváros, melynek gyökerei még a lévai vár hadiiparába nyulnak vissza. Jellegzetes kisiparosváros vagyunk, iparosaink keresztény életelve, ipari tisztessége a régi céhpolgárok emberi erényeinek szellemi öröksége. Léva magyarságának a gerincét a kisiparos társadalom alkotja. Ez a gerinc egyenes és kemény; egyenességéből és keménységéből nem engedett a cseh megszállás idején sem, noha a cseh nagyipar szorító karjaiban vergődött és a lévai kisipar körül is a halál fojtogató levegője terjengett. Az ugynevezett magyar szabók kiváló munkájának helyét elfoglalták a csehországi Neherák konfekcionálói és az országos hírvírói csizmadiaik szájából a cseh cipőkirály, a Bat'a ütötte ki a mindennapi kenyert és egycsapásra eltűntek a lévai országos vásárokról a csizmadiaik, cipészek sátrai, amelyek a Vigadótól egészen a kórházig húzódtak nem is egy, hanem kétszerben és a vásárban dolgozó, csizmákat patkoló iparosok alig győzték a sok munkát.

A lévai kisipar főként a ruházókodási igényeket elégítette ki a párkány—nyitra—zólyom—balassagyarmati sugárkörben, de virult itt mindenféle elképzelhető iparág: szürszabó, ködmönös, fésűs, gombkötő, takács, mézesbábos, gyertyaöntő stb. Az ipari és gazdasági élet időközben történt átalakulása következtében ezek az iparágak mind kivesztek. A technikai fejlődés életre hívott ugyan új iparágakat Léván is, de nem abban az arányban, amilyenben a régiéket elpusztultak.

A cseh megszállás még Léva magyar leányainak férjhezmenési lehetőségeit is hátrányosan befolyásolta. Léván is ugyanaz következett be, ami Selmecebányán. A selmeci bányász és erdész főiskolások később ottani ideáljaitk vették feleségül. Léváról pedig sok tanítóné került szerte az országba a lévai tanítóképző intézet révén. A diákismeretségekből boldog és termékeny házasságok lettek. A lévai tanítóképző elcsehítésével a régi magyar életnek ez a természetes folyamata is megszűnt. Olyan fontos jelenség ez, amit egy város társa-

dalmi és biológiai fejlődésében szintén nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A cseh megszállás husz évének ipari szempontból történt visszaesését a felszabadulás rövid ideje óta még nem sikerült kiegyensúlyozni, sőt a háboru miatt a visszaesés tovább folyik, amint azt Léva város polgármesterének évi jelentésében olvashattuk a következőkben: Az iparügyekben a háboru viszonyok igen erősen éreztetik hatásukat s ennek következtében az 1941. évvel szemben az elmúlt év folyamán kiadott iparigazolványok, illetve iparendélyek száma is erősen csökkent. 1942-ben létesült összesen 91 új ipari üzem, ebből képzéshez kötött 15, engedélyhez kötött 14, szabadipar 46, egyéb ipar 15, gyáripár 1 (szappangyár). Ezzel szemben megszűnt 36 iparjogosítvány, további 52 iparendély érvénye pedig egyévet meghaladó szünetelés miatt vált érvénytelenné. A 14 ezer lakosu Léva városában tehát egy év alatt mindössze csupán hárommal emelkedett az iparendélyesek száma!

A háboru természetesen csak az egyoldalú iparfejlődésnek kedvez: a hadiiparnak, mert a polgári szükséglet kielégítésére csak a minimumra csökkentett anyagot lehet felhasználni. Ezzel szemben azonban mind a kormánynak, mind az iparügyi köröknek már előre kell tekinteni s olyan iparos utánpótlás kineveléséről kell gondoskodni, amely a háboru után a kisipar elé tornyo-

suló feladatokkal meg fog tudni birkózni, mert az ország lakossága jelenleg kielégíthetetlen szükségleteit a majdan rendelkezésre álló anyag mennyisége szerint rohamlépésekben kell előállítani s tekintetbe kell venni azt, hogy a háboru alatt termékszertüen lefokozott szerényebb igények emelkedni fognak. Ha erre nem készülünk előre fel, akkor az érkező ipari konjunktura hasznát más városok fölőzik le. A nagy munkaterv mellé, amit alispánunk a vármege területére kidolgozott, fel kell állítani olyan munkatervet is, amely Léva sorsán van hivatva lendíteni. Lévat ipara és kereskedelme tette azzá, ami ma: végvárból jelentős vásárhelyé, majd városá, vasutjának kiépítésével gazdasági s szellemi központtá fejlődött.

A peremvárosok sorsa nehéz, mert életereiket elvágják, de hivatásuk nagy és magasztos nemzeti feladat, ezért meg kell erősíteni a peremvárosokat, — így Lévat is —, hogy megtudjanak birkózni nemzeti missziós feladataikkal. Léva nem csak a régi dicsőség fényében akarja fürdetni arcát, hanem a jobb jövő reményébe vetve kitaró hitét, szintén részese kíván lenni annak a fejlődésnek, amelynek kerekét Léváról lendítették el a vidék felé.

A Garam és Ipolyvidék részére Léván fel kellene állítani a rég óhajtott középtoku mezőgazdasági iskolát, az iparos utánpótlás biztosítása érdekében pedig állami iparostanonc internátust, amely éppen olyan üdvös intézmény volna itt, mint amilyenek bizonyult a lévai szórvány diák-internátus. Hangot adtunk a közvéleménynek, gondolkozzanak felette most az illetékesek.

Magyarország szociális fejlődése

(A MAGYAR SÁRGA-KÖNYVBŐL)

A magyarellenes külföldi propagandának egyik régóta játszott és elcsépelet lemeze az, hogy Magyarország feudális, reakcionárius szellemű állam, amely az alsóbb néprétegek gondosága terén messze elmaradt szomszédaitól. Gyakran jelennek meg külföldön tetszetős összehasonlítások, amelyek ezt a tényt akarják bizonyítani.

Az eddig ismertett törvények, intézmények és kormányzati akciók, amelyek során adatokkal utaltunk arra, hogy Magyarország szociális politikája már a régi időkben is lépést igyekezett tartani az európai fejlődés-

sel, magukban beszélnék. Magyarország volt az ötödik állam, amely a mult század első felében korlátosta a gyermekmunkát, a negyedik állam, amely bevezette a családi munkabért, egyike az elsőeknek, amelyek korlátosták az éjjeli munkát és a dolgozó nők védelmét intézményessé tették. Magyarország ötvöszentendős betegségi és társadalombiztosításra tekinthet vissza, tehát az antiszociális és reakcionárius szellemet hangzóató rágalmak a régebbi évtizedekre nézve sem állják meg a helyüket.

Az 1914—18-as világháboru után azonban

ezek a soha nem bizonyított állítások nem kis szerepet játszottak abban az elbánságban, amelyben Magyarországot a békeszerződés megkötése alkalmával részesítették. A trianoni Magyarország szociális fejlődés és haladás tekintetében valóban kényszerhelyzetben is volt, hiszen nem állottak rendelkezésére olyan bőségben természeti, anyagi és pénzügyi erőforrások, mint a legtöbb utódállamnak. Eppen ezért szociális politikáját mindig összhangba kellett hoznia az ország teljesítő-képességével, mert mindig a maga erejére volt utalva és nem számíthatván külföldi segítségre, nem építhetett fel olyan mértékű szociálpolitikai berendezéseket, amelyek a szociális törvényhozás csődjéhez vezettek volna.

Es volt a helyzet például a hajdani Csehszlovákiában, amelynek szociális téren igen fejlett és előrehaladott intézményei voltak. A társadalombiztosítás minden ágát kitűnően kiépítették a csehek, szolgáltatásaik is nem egy vonatkozásban a miénknél nagyobbak voltak. Volt munkanélküliség elleni biztosításuk, népegészségügyre hatalmas összegeket áldoztak s a bőkezű hitelszervezet, valamint a ruházati cikkek olcsósága tényleg eredményesen egészítette ki a szociális gondoskodást.

Mind ezek ellenére súlyos szociális kérdések maradtak a volt Csehszlovákiában — nem egészen szándék nélkül — megoldatlanul. A túlméretezett biztosítási rendszer, amely Csehszlovákia külföldi propagandájának egyik legerőteljesebb reklámja volt, az állam felbomlása előtt már felborulással fenyegette az állam háztartását. A szociális intézkedések pedig gyakran, sőt egyes vonatkozásokban mindenkor úgy érvényesültek, hogy a cseh hatalmi politika, az elidegenítés célját szolgálják s a nemzetiségeket a haladásból és az emelkedésből lehetőleg kizárják.

Megoldatlan volt — nem a munkanélküliség, hanem — a munkanélküliség kérdése. Különösen a szudéta német iparvidéken öltött a munkanélküliség időközönként katasztrófális méreteket.

Kárpátalján fejletlen és kezdetleges volt a preventív betegésgleküzdés, úgyhogy amióta ez a terület visszatért Magyarországhoz, a magyar egészségügyi rendszer bevezetése ott óriási javulást hozott. A cseh földreform a magyar agrár munkásságot földhöz nem jutatta. Viszont a nagybirtokok felosztásával addigi munkaalkalmatól megfosztotta. Az ipar pedig nem tudta eltartani a kenyérlénné vált mezőgazdasági munkásságot.

Szlovákiában a csehek az ipart mesterségesen visszafejlesztették, ami szintén a munkaalkalmak végesen csökkenését okozta. A magyar köznevelésnek nagy hányadát nem vette át a cseh állam, s ezek nyomorba jutottak. Általában a szép és fejlett szociális intézmények ellenére a nemzeti kisebbségek élet színvonalát mesterségesen és fokról-fokra a nulláig szipították le a cseh kormányok. Magyarországon ilyen megkülönböztetés az állampolgárok között sohasem volt és nem is lesz.

A hajdani csehszlovák kormányzat iparszervező politikája a nemzetiségi vidékeken tudatos és szándékos volt. Ennek lett következménye az, hogy a csehszlovák államnak a harmincas évekig szinte állandó jelensége volt az ipari termelés állandó csökkenése és zsugorodása. Az egész csehszlovák ipar még a gazdasági válság enyhülése idején (1935-ben) is csak az 1928. évi (már lényegesen csökkent) termelésének kétharmadát érte el, ugyanakkor, amikor Németország az 1928.

SZABADSÁGOS VONAT INDUL A FRONTRA

évi termelésének csaknem 100 százalékát, Magyarország annak 105 százalékát, Ausztria pedig annak 82 százalékát érte el. Természetes, hogy az iparban foglalkoztatottak száma ugyanebben az időben a csehszlovák köztársaság területén óriási mértékben hanyatlott: 2,5 millióról 1,8 millió lélekszáma, éspedig elsősorban a nemzetiségi vidékeken.

De ezek az adatok az egész államra vonatkoznak s a nemzetiségi vidékeken még sokkal sötétebb volt a kép. Az ipar leromlása Szlovákiában és Kárpátalján öltötte a legnagyobb arányokat. Mutatja ezt a szociális helyzetre jellemző sokféle adat. Így például a buszforgasztás fejátlaga, amely 1934-ben a történelmi Csehszlovákiában évi 40,5 kg, Morvaországban 37,8 kg., ezzel szemben a szlovák területen csak 16,7 kg., Kárpátalján pedig 8,4 kg. volt. Amellett nem szabad elfelejteni, hogy a cseh statisztika ügyes és célzatos csoportosítással a vidékek helyzetét mindig kedvezőbbnek igyekezett feltüntetni a valóságánál.

Mindjárt világosabb és teljesebb a kép, ha a cseh uralom alá került területek kedvezőtlen helyzetének különleges okait keressük. A hajdani Nagy-Magyarország iprosítási politikája elsősorban arra irányult, hogy a szegényebb nemzetiségi vidékeken javítsa a foglalkoztatást és a lakosság elváltását. A szlovákiai és kárpátaljai területeken az ipari befektetések fejátlaga a magyar uralom alatt (1881 és 1914 között) 230 aranykorona volt (Erdélyben 200—280, a Délvidéken 150—200 aranykorona), ezzel szemben a trianoni országgyűlés területén csak 70 és 150 aranykorona között mozgott a fejátlag. Az iparnak pénzügyekkel, kamatmentes kölcsönökkel, gépekkel, adómentességgel és szállítási kedvezményekkel való támogatása éppen a cseh uralom alá került területeken volt a legerősebb. 1881-től 1914-ig 1888 gyar kapott ilyen támogatást. 1925-ben ez az egész ipar — néhány kivételtől eltekintve — már romokban hevert.

A cáitutas iparpsztitás nem véletlen, vagy válság műve volt, hanem a cseh kormányok állandó programja. Kezdődött az egész a bankok és takarékpénztárak, majd a szövetkezetek és a kereskedelmi társaságok elutalajdonításával és ellenőrzésével. Folytatódott az adóztatás és a vasúti fuvardíjak csökkentésével. Betetőzte ezt a közszállítási politika, amely következetesen hátrányosan kezelte a felvidéki ipart. Az adóztatás céljait és irányzatát jellemzi az, hogy a cseh államkincstár bevételeinek 19 százaléka származott a Felvidékről. Az állami kiadásoknak viszont csak 9 százaléka esett erre a területre.

A világháborút követő első években az állami beruházások 95,4 százaléka a történelmi cseh területeknek jutott. A cseh társadalombiztosítás 1931. évi 3,5 milliárdos befektetéséből a szlovákiai és a kárpátaljai területre csak 236 millió cseh korona jutott. A cseh köztársaság utépítéseit 1931-ben csaknem felerészben a Felvidék és Kárpátalja viselte, de csak 12 százalékban részesedett belőle. Az adókvivetés egészen más elvek szerint történt a történelmi cseh területen és sokkal súlyosabb feltételek szerint a Felvidéken. A vasúti fuvardíjak a nemzetiségi Felvidéken mindenkor magasabbak voltak, mint a történelmi cseh tartományokban. Mir egymagában ez is elegendő lett volna az ipar teljes tönkretételéhez. Átlagosan 50 százalékkal magasabb fuvardíjak fizetett a szlovákiai és kárpátaljai ipar, mint a történelmi cseh tartományok ipara. Évente több százmillió cseh koronával szegényedett ezáltal a Magyarországtól elcsatolt terület. A közszállításonál való hátrányos kezelés miatt pedig ez a hajdan viruló ipar többmilliárdos kárt szenvedett.

Mind ezek az ügyfirt és terszerző intézkedések az ipar lebontásához vezettek a óriási munkanélküliséget, kivándorlást okoztak. Még a hivatalos (erősen szűpített) cseh statisztika szerint is 1930-ban 10,000 szlovákiai lakosra 54 kivándorló esett. És pontosan tiszerezése volt a történelmi Csehszlovákiából történt kivándorlásnak! A szlovákiai iparvállalatok szövetségének 1931. évi jelentése szerint a tényleges munkanélküliség a hivatalos adatok háromszorosa volt tehát. Így festett a cseh szociális berendezkedés a valóságban!

Még erősebben Magyarországot javára billen a mérleg, ha néhány számadatot idézünk a visszatért keleti területeken folyó román és ma folyó magyar szociálpolitika köréből. Nagyvárad városa például a román uralom alatti utolsó költségvetési évben 25 ezer pengő fordított szociális célokra. A város visszacsatolása után már az első magyar költségvetésben e célra 370 ezer pengő szerepelt, amelyhez járult még a Magyar Norma Alap 260 ezer pengős külön költségvetése, a szükségmunkákra kiadott 643 ezer pengő, továbbá az Országos Nép- és Családvédelmi Alap 600 ezer pengős ellátmánya. Összesen egy év alatt Nagyváradon 1,873 000 pengő jutott szociális célra, vagyis 74 ezer annyi, mint a román uralom alatt.

Nagyon érdekes néhány fontosabb szociális törvényalkotás keletkezésének időpontja is. A Romániától 1940-ben Magyarországhoz visszacsatolt északkelet- és keleti részekben két évvel a visszacsatolás előtt, tehát által-

ban 1988-ban történtek olyan intézkedések az egészségvédelem terén, amelyeket Magyarország már a múlt század végén alkotott közegészségügyi törvény tett kötelezővé. Magyarország trianoni területén az Országos Közegészségügyi Intézet zöldrekesztes védőönivel, mintajárásával és egyéb tevékenységével immár két évtized óta működik. Romániában viszont az egészségügyi folyóiratok 1940-ben írtak arról, hogy az amerikai Rockefeller-alap rég felajánlott segélyével egészségügyi központi hivatalt kellene szervezni. Erre nagy szükség is lett volna, mert a román uralom alatt álló területek elhanyagolt közegészségügyi a legsúlyosabb fertőző betegségekkel fenyegette Magyarországot. De Romániában igen nagy volt az orvoshiány. A vidéki hatósági orvosok száma egész Romániában csupán 1263 volt s ezeknek 16 ezer falut kellett gondoskodni. A trianoni Magyarország falvainak orvossal való átlagos ellátottsága (amely azóta igen sokat javult) négyeszer olyan kedvező volt, mint Romániában.

A társadalombiztosítás terén Románia 1988-ban, tehát tíz évvel Magyarország után hozott társadalombiztosítási törvényt, de a biztosított szolgáltatások és ezek igénybevételeinek feltételei sokkal kedvezőlenebbek mint nálunk. A román társadalombiztosítás például mezőgazdasági munkásokra gyakorlatilag alig terjed ki. Ott ugyanis csak a gazdasági gépek mellett dolgozó munkások esték biztosítási kötelezettség alá és pedig csak balcsert esetére. Ezeket felül még csupán a városok körüli kertészetekben alkalmazott munkavállalók voltak biztosítva, de ezek száma nagyon csekély volt. A magyar rendszernél jóval szélesebbkörű román biztosítás az erdélyi területeken alig érvényesült. A jogszabályokat helyenként másképpen értelmezték és másképpen hajtották végre.

Végül rá kell mutatnunk arra, hogy az állami alkalmazottak és nyugdíjasok helyzete milyen volt Romániában. A román állam különösen az 1980. évi nyugdalomba helyezett alkalmazottak részére a visszatérítés időpontjában is egészen kis összegű nyugdíjállást folyósított. A magyar jogszabályok szerint a visszatérítés után megállapított nyugdíjítás a volt román ellátási összegeket igen sok esetben 200 százalékkal is meghaladta. A román nyugdíjtörvény egyébként a nyugdíjast a feleség és a gyermek után családi pótlékban nem részesítette. A magyar törvények kiterjesztése természetesen itt is — mint egészségügyi, társadalombiztosítási és egyéb vonatkozásban — nagy segítséget és színvonalemelkedést jelentett.

Sokáig folytathatók még ezt az összehasonlítást leginkább talán a volt Jugoszlávia rovására, ahol a társadalombiztosítási és egyéb szociális törvények sok kívánivalót hagytak maguk után és végrehajtásuk is joggal esett kifogás alá. Csak híradóként példaként említhetjük meg, hogy mind Jugoszláviában, mind Romániában az állami jövedékek és általában az italmérséki engedélyek odaítélésénél nem szociális szempontok, hanem nemzeti, szükségleti vagy fiskális szempontok voltak döntőek, szemben a magyar rendszerben érvényesülő szociális alapelvekkel.

Másik beszédes példája a szociális gondoskodás mértékének Kolozsvár költségvetése. A román uralom alatt az 1939—40. költségvetési évben a szociális jellegű kiadások összege nem érte el egészen a 32 ezer pengőt. Ezzel szemben az 1941. évi kolozsvári (magyar) költségvetésben 498 500 pengő, 1942-ben pedig 618 846 pengő szerepelt

népjóléti célokra. A város nép- és családvédelmi költségvetése 1942-ben mintegy félmillió pengő volt, s 1940. szeptemberétől 1941. végéig a szociális szervezet, illetve a városi közejéti szervezetek több mint egymillió pengőt juttatott szociális célokra. Ha ezeket az összegeket a 32 000 pengős román költségvetéshez hasonlítjuk, akkor már képet alkothatunk a szociális gondoskodás méreteiben és hatásosságában mutatkozó különbségről.

Az utódállamoknak az első világháború óta eltelt két évtized alatt sokkal nagyobb erőforrások és lehetőségek állottak rendelkezésre s így átfogóbb és nagyobb szabású szociális alkotásokat létesíthettek volna, mint Magyarország. Az összehasonlítás azonban ennek éppen az ellenkezőjét mutatja. A megcsontított Magyarország, amely emberfeletti küzdelmet folytatott pusztá látéért és fennmaradásáért, sokszor kétségbeeső helyzetében is módot talált szociális törvényalkotásokra és a szociális törvények komolyan átgondolt, tervszerű végrehajtására. Az egymást váltó magyar kormányok között tekintetben csak fokozati különbségek voltak s ezeket nem a szándék és a politika, hanem a gazdasági helyzet szabta meg. Magyarország az európai szociális fejlődés útján a legelső nemzetek között akart és akar haladni.

A szántási jutalmak margójára

A M. Kir. Földművelésügyi Miniszter 265/900—1942. számú rendeletével azon gazdáknak, akik legalább annyi őszi vetést végeztek, mint az 1941. évben, katastrális holdanként 10 p. jutalmat helyezett kifizetésbe az őszi mély szántás után. Ezen jutalmazásnak csak részben volt az a célja, hogy a gazdákon segítsen. A fő célja az volt, hogy a gardák ezen jutalomtól serkentve minél nagyobb területet szántassanak meg őszi, hogy a jól végzett őszi mély szántás hatása az ez évi termésnél érvényesüljön. Az idő is nagyon kedvezett ennek, mert az éke csak karácsonykor fogyott ki a földből és minden gardának elég idő állt rendelkezésre, hogy földjeit megszántassák. Csak az a garda nem végezte el az őszi szántását, aki hanyag volt vagy aki szabotált. Hála Isten nem is volt panasz erre, mert a megye területén azt mondhatom, alig volt olyan terület, ami szántatlanul maradt.

Örömmel láttam tavasszal, hogy gardáink milyen könnyen és jó munkába tudták megkezdni a vetést az ősszel megszántott földjeiken. Azonban nagyon elszomorító, amit most látunk. Talán már alig van község a megyében, hol gazdasági ismereteket terjesztő előadás ne lett volna és nem akarom hinni azt, hogy gardáink ne lennének tisztában az őszi szántás előnyeivel. Most csak egyetlen akrok lesegesszen a sok közül és ez az őszi szántás, nedveség konzerválása. És mit látunk most? Gardáink az őszi szántásra hordják a trágyát. Az idő száraz, sőt nagyon száraz. A trágya kihordására igen kedvező. Ha a trágyát aliszántjuk, azt a kis nedveséget is felhosszít, ami még megmaradt. Hiába trágyáznak és vetünk jó munkába, ha azzal a kis nedveséggel nem takaróskodunk. Ha ezt folytatjuk és ilyen földbe akarjuk vetni a még hátra lévő növényeinket, több termésre ne számítsunk, sőt már most készüljünk el a legrosszabbra.

Igen tisztelt gazdaságtársaim! Gondolkozzunk egy kicsit a fentiekben. Bárhol járók, a gardák mindenhol panaszodnak a szárazságra és jajgatnak az esőért, de ami meg van, azt nem becsülik meg.

Azonnal hagyjuk abba a tavaszi trágya kihordást és azt a földünket, amit az ősszel megszántottunk, ne szántssuk, hanem azonnal

Amit meg kell írni

Szégyen, hogy nincs fürdője a 14 000 lakosu Lévának.

A Turul-Szövetség feliratban fordult a kormányhoz, hogy kobozzák el a zsidó rádiókat.

Miért vezeti zsidó a verebelyi zenekar próbát?

Mit keresetek keresztények a verebelyi zsidó népiskola márc. 15-i ünnepélyen?

A lévai piacon vásárolt egy megkeresztelkedett zsidó asszony. A zsidó valódinak ajánlotta árúját. A kofa asszony ezen szavakkal kételkedett: Ez olyan valódi, mint amelyen katolikus vagyok én.

A háztulajdonosok vagy a bérők levakarnatnak a falakról a trágár rajzolatokat és firkalásokat.

A Koháry-émlék is hősi emlékmű, ha szerényebb formában is Valakinek rendezni kellene a környékét. Azért ha a város területén kívül is áll, a város ezt b'zvast magára vállalhatná, nem volna nagy áldozat.

boronáljuk meg, még akkor is, ha most még nem is akarom bevetni. A boronálással megakadályozzuk a kiszáradást és gyomot is irtunk. Minden gardának az lett volna a kötelessége, hogy mielőtt megkezdte a vetést, először az ősszel megszántott földjét boronálta volna meg és csak ezután lett volna szabad vetni. Esáltal a földjeinket a kiszáradástól megóvítuk volna és azt a kevés téli nedveséget — ami összesen csak 47 mm. volt — növényeink részére tartóékolttuk volna. A tavaszi trágyázással földjeinket kiszárítjuk és gyomosítjuk. Van ki erre azt mondta, hogy ugyia kapás jön bale, majd kikapájuk. Igen helytelen felfogás ez. Különösen most, amikor a munkásság igen kevés és ne felejtjük el, hogy a kapálás legelső célja a porhanyítás és csak másodsorban a gyomirtás.

Előre figyelmeztetek minden gardát, hogy a prémiumok kiutalásánál ezt figyelembe fogjuk venni és azoktól a gardáktól, kik az ősszel megszántott földjeiket újra szántották, ezt megvonjuk és a hint kizűd katonáink hozzátartozóinak fogjuk juttatni, mert ők értünk sokkal jobban dolgoztak az erős téli támadások alkalmával mint mi ide háza.

Léva, 1943. március 31.

SIMON JÓZSEF
m. kir. gazdasági felügyelő.

Ja, vagy úgy?!

Tulcsufolt vonaton, ahol szinte csak féllábon lehetett állni egy 25—30 év körüli férfi megszajmlta a közelében álldogáló jöttaplát hölgyet. Felállt a helyéről lovagiasan:

— Tessék parancsolni, nagyságos asszonyom!

Mire a jöttaplát hölgy imígyen válaszolt:

— Méltóságos asszony vagyok!

— Ja úgy! — felelte a férfi és nyugodtan visszaiült helyére. Először halk kuncogás, majd harsány nevetés töltötte be a fülkét, mire a hölgy pillanatok alatt eltűnt a tömegben.

(A Komáromi Lapokból.)

— ISMÉT LEHET LUGKÖVET KAPNI. Most jelent meg a miniszter rendelete, melynek értelmében szappanfőzés céljaira ismét lehet lugkővet kapni, helyesebben 7 számúkos lugkővet. Lugkővet vásárlására csak olyan egyén kaphat igazolványt, aki legalább két kilo olyan zsidókkal rendelkezik, mely nem esik beszo/gáltatási vagy felajánlási kötelezettség alá.

VITÉZI HIREK.

KULONFÉLÉK

— MA ELŐADÁS A KAT. KÖRBEŒEN. A Ketolikus Akció lévai kulturálisága ma, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel folytatja a „Családméítés — nemzetmentés” előadásorozatát. E hadó Tornay Lajos Jézus-társasági atya, hiszónok. E előadásnak címe A család személfénye: a gyermek. A kísérőműsort a gimnázium adja. Szabad bemenet.

— KITÜNTETÉS. Iju Kézli László tüzér szakaszvezető, lévai lakos az oroszok ellen vívott csatákban tanúsított bátor megatartásért a kisasztát, majd később a bronz vitézségi érmet nyerte el a vitéz Jány Gusztáv vezérrezens személyes dícsérelben részesítette hős földünk.

— BORS LAJOS lévai ref. kántortanítóró, aki a keleti harcok küzdött mintegy két hónap óta nem érkezett híradás. Most ezredparancsnoka levelet intézett Bors Lajoshoz, amelyben közli, hogy férjét a január 19—20-iki harcokban meg látták, de a másnapi gyűlésen már nem jelent meg, valószínűnek tartja, hogy ezekben a harcokban az ellenség fogságába került.

— A KULTURÁLIS EGYESÜLETEK ÉS A SZMKE SZEREPE A NÉPMŰVELÉSBEŒEN címmel tartott előadást Schubert Tódor felsőházi tag, a SZMKE országos előke, a lévai jegyző szemináriumban. Az érdekes előadás hű képét adta a SZMKE életrehívása nagy nemzeti szükségességének, amit az alakulása óta eltelt 15 év folyamán igazolt. A felszabadulás után a SZMKE országos egyesületé fejlődött s ma már a magyar népi kultúra erős bástyája. A SZMKE a felszabadulás után azonnal felvette a kapcsolatot a hivatalos népművelő szervekkel és azóta a legszivélyesebb együttműködésben van velük. Beszámolt az előadó arról is, hogy a SZMKE fardhatatlan ügyvezető előke, Rvány István ügybuzósága teremtette meg azt a munkaközösséget, amelyet az egyesület az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesülettel, a Délvidéki Közművelődési Szövetséggel és a kárpátjai Északkeletmagyarországi Közművelődési Egyesülettel tart fenn. E nagysikerű épített munkaközösségre vonatkozóan az előadó Rvány István gróf szavait idéste: Az állandó munkaközösségnek közös irodája működik Budapesten és a felszabadult területek ezen csuszszerveinek együttes működése — tekintve azonos problematikájukat — igen teretkények és sokrétűnek bizonyult. Szórványügy, nemzetiségi restauráció, nyelvhatárvédelel azonos nemzetiségi feladatok, a trianoni terület vérkeringésébe való bekapcsolódás és sok más közös probléma tessék párhuzamosas. Ez a munkaközösség erőteljes szórványgondozást is végez. Szórványközösségeinkben — vagyis mindazon nyelvi-határmenti és szigetközösségekben, amelyekben a magyarság 5 től kb. 35—40 százaléknyi aróval van képviselve, — magyar családi katasztert fektet fel, amely kiterjed még az őssejrt magyar család vagyoni viszonyaira is, amiből megállapítható, hogy az illető családok vagyoniilag gyarapodnak-e, avagy visszacsúsznak. Ez a magyar családi kataszter állandó tájékoztatót ad az illető szórvány nemzetiségi, biológiai, társadalmi és vagyoni keresztmetszetéről. Az előadás alapos betekintést adott a halगतóknak a SZMKE munkamenetébe.

— HALÁLOZÁS. Özevgy Csekey Dávidné szülötlet Andá Jusztin, néhai Csekey Dávid alsóvárdai református lelkész özvegye, életének 62. évében Farkasdon elhunyt. Az oltáni családi sírban helyezték örök nyugalomra.

— AZ IPOLYSÁGI ZENEISKOLA zongoratanársának első félévi növendékhangversenye március 28-án zajlott le. A sikertűlt hangverseny Rídeg Aranka zongatanárnó, a zeneiskola igazgatója értékes munkájának a bizonyossága volt. A változatos szép műsor során a kezdők közül különösen kiűnt Rosner Melánia, Guritt: Con moto, a haladók közül Wavra Agnes, Bitor: Boszorkánytánc című műveinek előadásával.

A Vitézi Szék a rendelkezésre bocsátott zsidóbiratok felhasználásáról — több oldalról megnyilvánult érdeklődésre — alábbi tájékoztatással szolgált.

1) ÓHAJ község határában (Handag—Wertheimer-féle) 210 kat. holdas birtokot a Vitézi Szék megvásárolta s azon egy tiszt vezetésére alatt érdemes vitézek részére, 8 vitézi telket létesített. (1940.)

2) ZSITVAGYARMAT község határában levő — volt Kuffler-féle — 430 kat. holdas birtok a felvidéki földbirtokrendezés során jutott a Vitézi Szék rendelkezésére. A Vitézi Szék a birtokra egy tiszt vezetésére alatt 12 többgyermekes vitézt telepített. (1941.)

3) ALSÓFEGYVERNEKI — Ádler-féle birtokból a Vitézi Szék rendelkezésére jutott 60 kat. holdból 20—20 k. holdat kapott egyelőre kis hasznóbérletbe: egy községbeli vitézjelölt, egy kitűntetett tűzharcos, egy kitűntetett hadirokkant (1942.)

Fentiek szerint kereken 700 kat. hold magyar föld került vissza érdemes földműves kezekbe.

Az 1942. évi XV. tc. alapján a folyó évben a Vitézi Szék rendelkezésére bocsátott mezőgazdasági ingatlanok átvételéről és felhasználásáról folytatólagosan ad tájékoztatást a Vitézi Szék.

— MÁJUSBAN NEM SZABAD HALÁSZNI A földművelésügyi miniszter újból megállapította a halászat tilalmi időket. A nyílt vizekre nézve az általános halászlai tilalom május 1-től május végéig tart. E: a tilalom a hgyvidéki, ugynevezett pisztrángos vizekre, a Balatonra, a Balaton mellékfolyóinak torkolati szakaszára, valamint a nyílt vizek országhatárt képező szakaszaira nem vonatkozik.

— A KATOLIKUS KÖR KULTURSZAKOSZTÁLYA szerdai kulturesztén dr. Ujvárikt Nádor, a Köszöletti Szövetkezet igazgatója — mint a SZMKE meghívóját — tartott érdekes előadást az állam szociális feladatairól. Missik Margit szervezete és a változatos kísérő műsor színezte az estét. Misi szerdán a lelkigyakorlatok miatt elmarad a kultureszt, míg április 14-én, szerdán este fél 8 órakor Gócsze Bertalan polg. iskolai igazgató a műanyagokról ad elő. Érdekes kísérő műsor.

— A VASUTI SZEMÉLYKOCSEK ÉLSŐTÉTÍTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN a MAV igazgatósága közleményt adott ki. Eszerint az utazó közönségnek saját érdeke, hogy még a sőtétítés beállta előtt a vasuti kocsiakat sőtétítse el s a vasuti közegek ilyenirányu figyelmeztetésének azonnal tegyen eleget. Még tájékoztós céljából sem szabad a függönyöket széthúzni, az állomásokat ugyan a vasuti alkalmazottak már jelőre bemozdják. Kimondja a rendelkezést, — hogy az utazók egyetemlegesen felelősek az esőtétítés betartásáért. Akik a rendelkezéseket megszegik, azokat az utazásból kizárják és az illetékes hatóságoknál feljelentik.

— A LÉGI KÁROK KÁRTALANÍTÁSÁRA alap létesült, amelyhez az egyes kereseti ágak ku-cs szerint járulnak hozzá. A földidőnél a százelek pótlósk szednek a kataszteri tisztárvédelem után. A házadónál a bírőrvédelem, illetve a haszonbértek 4 százelekkel kell belfizetni. Az általános kereseti adót a százelekkel pótlókolják. A kisebb pénzintézeteknél a százelek a hozzájárulás. Az esetleg felmerülő károk megtérítését az államkincstár fogja intézni és a fenti százelekkel begyűlt összegeket külön alapon fogják kezelni. Azt, hogy a tárgyi és a személykárokat már a háború befejezése előtt milyen mértékben elégítik ki, a pénzügyminiszter dönti el. Kártalanítást kaphatnak azok is (pl. szellemi munkások), akik ruhájukat vagy egyéb eszközüket veszítették el. A hájféltárgyak elhelyezésére magánlakásokban is igényelhetők helyiségek, amelyeket térítés ellenében vesznek igénybe.

— HATEZER PENGÓS PÁLYADIJ AZ EGYETEMI IFJUSÁG SZÁMÁRA. Kétázas egyetemi hallgató tanulmánya és 14 000 pengó kiosztott pályadij mu'atja a Keresztény Nemzeti Liga egyetemi pályázatának eddigi nagyszerű eredményét. A Liga most hirdette meg kisebbbég pályázatának új tétjeit, melyek célja, hogy felsőiskolai ifjuságunk idejében megismerje a délkelet-európai államoknak helyzetét és önkéntes munkával szerezzék meg azt a szakutadást, amely a Dunavölgy újárendezéséhez magyar részről szükséges. A tételak Erdély, Felvidék, Délvidék helyzetét; Romániát, Szlovákiát, Horvátországot és Szerbiát ismertető kérdésekre terjednek. A 400—800—200—P gós pályadijak összege ez évben elért a 6000 pengőt. Igen fontos a magyar egyetemi ifjuság szervezeteire és mozgalmaira vonatkozó kérdés is. Az erre érkező díjnyertes tanulmányokat a Liga könyvben fogja kiadni. Korábbiéni jelentősége lesz azoknak a műveknek, amelyek visszatérő városainknak, Kassa, Ungvár, Komárom, Kolozsvár, Munkácsvárhely, Székelyudvarhely, sib. történetét írják meg 1918 től napjainkig. A gazdasági tétel a magyar kölekedésnek a Balkán felé való kitépítésére és a magyarországi gazdasági kapcsolatokra irányítja a figyelmet. Az orvosi tétel a hazai nemzetiségek egészségügyi intézményeinek tanulmányozását kívánja. Van olyan amely a magyar sportolók szerepét kutatja a Dunavölgyi államok sportéletében. Egy másik az idgenforgalmi propaganda jelentőségét a magyarság megismertetése szempontjából kívánja megvilágítani. Minthogy a legközelebb értekezéseket több szakfolyóirat közli majd, az akció valóban nagyvonalu és érdekes feladatot ad ifjuságunknak. A pályázat határideje 1943. október 1. Részletes felvilágosítást ad a Liga Kisebbségi Szakosztálya, Budapest, IV., gróf Károlyi utca 22.

— AZ IPOLYSÁGI M. KIR. TÉLI GAZDASÁGI ISKOLA és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás március 28-án tartotta meg vizsgatűnését. Az ünnepélyen jelen volt Somogyi Béla ny. alispán vizsgálóbitor, dr. Szabó Antal a komáromi tankerűlté kir. főigazgató helyettes, a megjelentek az ipolysági hivatalok és iskolák vezetői. Jarak Részös igazgató jelentésében beszámolt az iskola 1941—42—43. évi munkájáról. Az Iskola 1941. okt. 16-án kezdte meg működését, az iskolapótlat felépítésig egyelőre a Honti Kaszinó épületében. Ríviden változta az iskola célját: a környék gazdálkodóinak ingyenes kiképzése, azoknak két évi, gazdasárgazdalmi és állampolgári életre való nevelése; gazdasági szaktanácsadás, tanfolyamok, előadások tartása, melyek a környék gazdálkodását vannak hivatva fejleszteni. Ismertette azokat a tanulmányi segélyeket és alapítványokat, amelyekkel Ipolyság nagyközönség és környéke, bankok és egyesületek támogatták az iskolát. Igy Bars-Hont vármegye 1916 P-vel, a Borsodmegyei Nipbank 200, az Ipolysági Takaréktör 200, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara 150, a Jászai Hiteliszövetkezet 100, az ipolysági és szobi járás, köztük Ipolyság 2 alapítvánnyal, összesen 1048 P-vel. Az első iskolavál 1941. nov. 22-én kezdődött 25 tanulóval, az idei tanév már 62 tanulóval. Tanáraik vezetésével már az első évben megalkaú és működtött az ifjusági gazdakör, három díszgyűlést rendezett és Ipolysáki községben vándorgyűlést szervezett. A tanári testület iskolán kívül is három hónapos téli esti gazdasági tanfolyamot rendezett Pereszély községben, ahol 26 ezüstkalásos gazdát avatott. Az igazgató vizsgajelentése után 9 felelősvölgyamos tanuló tett elméleti vizsgát, jó felkészültségről téve tanúságot. Az ünnepély lefolyása a következő volt: Csomó Gyula (Pereszély) ifj. előke megnyitójá után Gál Mihály (Ipolyság) az aranykalásos gazdasági odahaza címen, Bálint János (Horvát) Beszéljünk meg réjsíjainkat címen tartott előadást. A látványos víta című párboszdében résztvettek Spos Gyula (Pisztó) és Máté József (Barnacebarát). Bácsa János (Felsőtúr) és Cókó Lajos (Bartó) alkalmi szavaltókat adtak elő. Mindannyian a tanfolyam növendékei. Az ifjusági énekkar népdalokkal szerepelt.

— A LÉVAI VÖRÖSKERESZT ÖNK. APÓLÓNAI SZERVEZETE április 11-én (vasárnap) d. u. 4 óraker tartja legközelebbi összejövetelét a Lévai Csinosban. Pontos megjelenést kérünk. Az ügy fontosságára való tekintettel minden vöröskeresztes megjelenését szükségesnek tartjuk. Vezetőség.

— A „TÉLI ZSOLTÁR” ELŐADÁSA LÉVÁN. A budapesti Nemzeti Színház mutatta be Kovács Aladár „Téli Zsoltár” c. drámáját, melynek előadására most készült a lévai református diákok „Soli Dno Gloria” csoportja. A dráma Apáczai Csere János — a nagy magyar pedagógus — életének keretében mutatja meg a XVII. századbeli Erdélyt, amikor már véget ért „Erdély anyakora”. A nagy pedagógus küszöms életemben állandóan ott izzik a magyar nép és gyermek iránti szeretet és minden szava, tette lelkiismeretét ébreszt, felbosszúságra neveli. Az előadásra a jegyek f. hó 7-től elővételben beszerezhetők Nyitrai és Táras könyvkereskedésében.

— KÖZELLÁTÁSI BIZOTTSÁGOKAT ALAKITANAK A KÖZSEGEKBE. A hivatalos lap szerdai száma két rendeletet közöl a közeiellátási igazgatás szabályozásáról. Az első rendelet széleskörű felhatalmazást ad a főispánoknak, mint közeiellátási kormánybiztosoknak. A kormánybiztos a vármegyei, városi és községi hatóságoknak közeiellátási ügyben hozott határozatát, amelyet a közeiellátás érdekében sérelmesnek tart, hivatalból megsemmisítheti és szükség esetén saját hatáskörében intézkedhetik. A kormánybiztos a közeiellátási ügykörben működő alkalmakkalakkal közvetlenül rendelkezhetik és azt az alkalmazottat, aki a kiadott rendelkezését sérelmesen teljesíti, vagy rendelkezésének nem engedelmességek, feltűzhető. A kormányrendelet felhatalmazza a közeiellátási minisztert, hogy minden törvényhatóságban és községben közeiellátási bizottságot alakítsanak. A másik rendelet a közeiellátási miniszter sáta ki. Ez a rendelet ki mondja, hogy az előítatlan lakosság nyilvántartását és a közeiellátási cikkeket szétosztását a törvényhatósági és községi hatóságok végzik, a termékek, termékek és egyéb cikkeket beszállítással kapcsolatos feladatokat pedig a törvényhatósági és községi hatóságokon felül a közeiellátási felügyelőségek látják el. A rendelet a továbbiakban intézkedik a közeiellátási bizottságok megalkotásáról. A bizottságoknak, amelyeket április 15-ig mindenütt meg kell alakítani, a törvényhatóságokban 12 taguak, a községekben és városokban legalább 6 és legfeljebb 12 taguak kell lenni.

— RÉZGÁLIC Gyümölcsfák permetszésére felhasználandó rézgállic vásárlására jogosító utalványokat a Gyümölcs-termelői vármegyei Taggyűlése április 7-én 8-12 h-ig és d. u. 3-6 h-ig egyesületi helyiségében, a Vármegyeháza juttatja az igénylőknek. Tagsági jegyét mindenki hozza magával.

— TÖRVÉNYHATÓSÁGI TÜZOLTÓ TANFOLYAM. Március 29-én, hétfőn reggel 8 óraker nyílt meg a harmadik törvényhatósági tűzoltó tanfolyam Léván a tűzoltó lak-tanyában. A vármegye területéről oly nagy volt az érdeklődés, hogy a megjelent 76 hallgatóból huszoneg hallgatót helyeztük miatt nem lehetett felvenni. A tanfolyam létszáma 51 fő, akik lak-tanyai elhelyezésben és fegyvelmben részesülnek. A tanfolyam héthetes, melyen a vármegye területén lévő községek vezetői alistaszket kapnak. A tanfolyam hallgatói reggel 6 órától este 6 óráig állandóan foglalkoztatva vannak. Előadói: a vármegyei felügyelő és a hivatásos tűzoltóság tagjai, tanárok és orvosok. Az elmúlt héten előadói Alex Ambrus gimn. tanár, Győry Ede vármegyei főjegyző, dr. Kersék László városi orvos, dr. Tóth Dező vrm. aljegyző, Tatár Sándor mérnök, Csibuka Rezső államiépítész mérnök és Szénassy Sándor hiv. tűzoltó pirancok voltak. A nagyszámú előadások közül is kiemelkedők voltak Alex Ambrus és Győry Ede vrm. főjegyző előadásai.

— HAZASSÁG. Vas Inre Szeded és Bandai Erzsébet Léva f. évi március hó 31-én házasságot kötöttek a budapesti Szt. László templomban. (M. k. 6. h.)

— A HUSVÉTI LELKIGYAKORLAT ma este 7 óraker a kongregáció templomban kezdődik a Mária Kongregáció rendezésében. Kérjük a katolikus híveket, hogy minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

— IPOLYVISKEN vándorgyűlést tartott az ipolyvási téli gazdasági iskola ifjúsági gazdasági kör. Katonas rendben, nótaszóval vonult a községbe tanári vezetéssel 50 zsoldos tanuló. A templom előtt a község előjárósága fogadta őket. Isteni szótlet után rövid ünnepséget rendeztek a főtéren levő hősi emlékműnél. Máté József szép szavaltat Bilint Janos bátyós beszéd követte, ennek befejeztével elhelyezte a gazdasági kör vezetőjét az emlékműre, majd díszmenet volt. Az ebéd szünetében megtekintették a községben már befejeződött nagy szabású védőárat, ami az Ipoly kanyarulatában melyen fekvő falu elárasztását lass hivatva megakadályozni. A töltés 1120 m. hosszú, fele 2 m. széles. A vándorgyűlés a levanteótho udvarán folyt le. A Hízekegy elmondása után Csomó Gyula ifjúsági elnök megnyitotta a gyűlést, majd Nagy Zoltán szavaltat el Petőfi: „Van-e mostan” című, ma is időszerű költeményét. Tanulmányos előadást tartott Cintula Giza ifjúsági elnök a borjuszavaltásról, utána Nyujtin József szavaltat el „Cucor”, „Riad” című versét. A Bácsosonyi Sándor tanító vezette ifjúsági énekkar népdalokat adott elő több szólamban, majd nagy tetszést aratott Tóth Ignác előadása az árpáról. Ezután ismét szavaltat következtet Szelecs József előadásában. Az olajos növények természetéről előadásban ismertette Sipos Gyula, majd az énekkar katonanótát adott elő kürtkísérettel. Gyerpál Károly a lovak helyes patkolását ismertette, utána Gyóni Giza: „Csak egy éjszakára” című versét szavaltat Zsóka Lajos. Csomó Gyula ifjúsági elnök záró beszédében a tanulási hasznosságát bizonyította a gazdasági kör. A vándorgyűlés a Himnuszal zárult.

— BIHAR VÁRMEGYE közgyűlését két törvényhatóság egy-egy ünnepély rendezésére vonatkozó megtervezéssel azzal utasította el, hogy tisztelettel viselkedjenek a nagyjairal szemben, de ma, amikor létünk erőfeszített harcát vívjuk, nem időszerű a sok ünneplés.

— EGYESÜLETEK ÉS RENDEZŐSÉGEK FIGYELMÉBE. A különböző rendezőségekkel közöljük, hogy a jövőben belépődíjazás előadásokról, hangversenyekről stb. csak abban az esetben közöljük tudósítást, ha az előadásra a szerkesztőség részére sajtójegyet küldenek.

— A CIPÉSZMŰHELYEKBE feltűzőn ki kell figyelmen a javítási árjegyzéket, a közeiellátási miniszter legújabb rendelete értelmében.

— GYÁSZHIR. Svarala József munkás életének 74. évében Léván elhunyt. Tegnap temették el a rk. egyház szertartása szerint.

— TILOS AZ ÁRUSÍTÁS ÖNHATALMU KORLÁTOZÁSA. Az utóbbi időben többen panasszal fordultak a Kereskedelmi és Ipar-kamrához, hogy egyes cégek az üzleti zárórárt és a kiszolgálás rendjét szabályozó törvényes rendelkezéseken túlmenően önhatalmúan még további korlátozásokat alkalmaznak, mert egyes árucikkeket kiszolgáltatását meghatározott időközre kötik. Mivel ezeknek a megszorító intézkedéseknek törvényes alapjuk nincs, továbbá mivel a rendszer elhárítása könnyen odavezethet, hogy a vásárlók egyes árucikkeket megvásárlásból végleg elshethetnek, a Kereskedelmi Kamara felhívja a kereskedők figyelmét arra, hogy az áruk kiszolgáltatásának a törvényes rendelkezéseken túlmenően megszorításokat nem alkalmazhatnak, mert ezzel kihágást követnek el és a közeiellátás zavartalan rendjét és a vásárlók közönségét nyugalmát is indokolatlan zaklatásnak teszik ki.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK: Hutura Sándor Schléher Irma leány Mária Magdolna — Janek Iona leány Erzsébet Katalin — Britka Sándor Morvay Anna fiu Lajos — Pilishegyi József Göcze Iona fiu József Géza — Bogrnár János Ruszko Irén leány Izabella Éva — Czuth Lajos Veres Szidónia leány Mária Magdolna.

HALÁLESETEK: Hanzlik Lidia 11 hetes — Hicel Szilveszter 73 éves — özv. Iván Andrásné sz. Kazy Katalin 90 éves — Svarala József 74 éves.

Rádióműsorunk Budapest 1-en

1943. ápr. 5-től ápr. 11-ig.

Hétfő

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.15 Bálint József gondokzik 12.10 Szalózenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Cigányzene 3 Szalóadós 3.40 Hogyan látnak el egy nagyvárost hízott sertessel? 4 Hatalas S. énekel 5 Mit kell tudni a mai kor háziaszonyának 5.15 Tánccene 5.40 Pécsei sták 6.20 Zitta E. énekel 7.05 Operaházi zenekar 8.50 Könyvzene 10.10 Könyvzene — könyvű percek.

Kedd

7 Zene 10.15 Szórozokozott zene 11.15 Zenekari művek 12.10 Beszárk-zenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Könyvű dalok 3 Cigányzene 5 Soproni sate 5.45 Ejen a haza 6.15 A falu legottalma 6.30 Rádiózenekar 7.05 Tánccene 8.35 Magyar március valahol Oroszországban 9.05 Napusgar a korteremben 10.10 Rádiózenekar 11 Magyar nóták.

Szerda

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.40 A zseni tragédiája 11.10 Postászenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Szalózenekar 3 Háborus dalok 3.30 A honvédelmi szolgálatra kötelezett ifjúság egészségvédelme 3.55 Ifjúsági énekkarok 5.10 Hórváh J. táncgyűjtése 5.20 Lemezek 6. Hovvedelmű 7.05 Szécs Napok 8.30 A sport honvédelme 8.55 Dóczy József ismeretlen dalai 10.10 Könyvű muzsika 11.10 Zene.

Csütörtök

7 Zene 10.15 Zenekari művek 11.15 Major B. hegedűl 12.10 Rendőrzenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Cigányzene 3 Szalózenekar 5.10 Méhézeteti időszerű tanácsadó 5.35 Rádiózenekar 7.05 Tánccene 7.30 A tudós nők. Vigj. 5 felv. 9 Rádiózenekar 10.10 Magyar nóták 11 Seta operettországnak.

Péntek

7 Zene 10.15 Rádiózenekar 11.15 Zenekari művek 11.49 Jancsika beteg 12.15 Rádiózenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Szalózene 3 Delutáni muzsika 3.55 Tánccene 5. A mosolygó Svédország 6.10 Hovved vigalmi munkás voltak 7.05 Sportközlemények 7.15 Filmadatok 8.05 Csajkovszkij-művek 10.10 Páratlan ütemben 11 Magyar nóták.

Szombat

7 Zene 10.15 Könyvű zene 11.40 Hogyan gazdálkodjunk husadagunkal 12.10 Beszárk-zenekar 1.30 Hovvedelink úzennek 2 Cigányzene 3 A dal mesterei 3.20 Lemezek 5.10 Tavasz zsongák 6.20 Hangkepek innen-onnan 7.05 Lehár-est 9 Nyílt kis ibolyák 10.15 Ki mit szeret?

Vasárnap

7.30 Zene 8.30 Öszinte beszéd 9 Görögök. mise 10 Egyházi szentesedés és mise 11.15 Evangéikus istentisztelet 12.15 Levant-műsor 12.55 Melleszenek 2 Lemezek 3.45 Magyar nóták 5.10 Mindenből mindenkinek 7.05 Indulok 7.40 Holeczy együttes 8.05 Hangkepek a vasárnapi sportjáról 9.40 Sporteredmények 10.15 Cigányzene 11 Rádiózenekar.

389—1943.

Árverési hirdetés

Kiskoszmály község tulajdonát képező és 1103 kat. holdat kitevő területen a vadászati jog 1943 augusztus 1-től kezdődőleg 1953 július 31-ig 10 évre terjedő időre berbeadtatik Kiskoszmályon 1943 május 16-án d. u. 3 óraker nyilvános szóbeli árverésen.

Kikiáltási ár 200 P, bánatpénz 20 Pengő.

A területből 135 kat. hold erdő.

Vadállomány: nyul, fogoly, fácán, őz, szarvas, átvonuló disznó és róka.

Az árverési feltételek a kiskoszmályi bírónál és az ubjarsi körtéjgyőzőnél megtekinthetők.

Kiskoszmály, 1943 február 8.

Községi Előjáróság.

Bars és Hont k. e. e. vm. közigazg. bizottsága.

Szám: 47—1943.

TÁRGY: Nemesdicske Nagycétényi vicinális közút kiépítésével kapcsolatos kisajátítás.

HIRDETÉMÉNY.

Bars és Hont k. e. e. vármegyék közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottság az 1881: XLI. t. c. 33 §-a, valamint a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ur 137.957—1941—XI. számú — kisajátítási eljárást elrendelő — határozata értelmében a bizottsági tárgyalást Verebely nagyközségben — a körjegyzői hivatalban — 1943 évi ápr. hó 16-ik napján d. e. 1/2 11 órára tűzi ki.

A kisajátítási albizottság a tárgyalásra a törvényhatóság első tisztviselőjét (helyettesét), a vármegye tiszti főügyészét, a lévai m. kir. államépítészeti hivatal főnökét és az ügy vármegyei előadóját küldi ki.

A kisajátítási tervrajzot és összeírást a kisajátítási albizottság azzal az utasítással küldi meg a Verebely és nagycétényi körjegyzőnek, hogy azokat a Nemesdicske és Nemespann községben a községi előjárás útján a községhezán a tárgyalást megelőző 15 napig tegye közszemlére és erről valamint a tárgyalás idejéről az összes érdekelt feleket a helyi szokásnak megfelelően haladéknélküli értesítse és ennek megtörténtét a tárgyalás alkalmával hivatalos bizonyítvánnyal igazolja. A tervet és összeírást a tárgyalása alkalmával a községek kiküldöttjei a Verebelyi körjegyzői hivatalban, mint tárgyalás színhelyére hozzák magukkal.

Figyelmezteti a kisajátítási albizottság az összes érdekeltet, hogy a kiüldöttség a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelt közül senki sem jelenik meg.

Léva, 1943. évi márc. hó 16-án.

Dr. HETÉNYI REZSŐ s. k.
alispán, h. elnök.

Szám: 441-kb. 1942.

TÁRGY: A Zebeány-bézsobi közút kiépítésével kapcsolatos kisajátítási eljárás.

Hirdetmény.

Bars és Hont k. e. e. vm. közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága az 1881: XVI. t. c. 95. §-a, valamint a m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter urnak a kisajátítási eljárást elrendelő 27.500—XII.—1938. számú rendeletében foglaltakra tekintettel az annak idején Nógrád vármegye közig. bizottsága által elkezdett — de a szobi járásnak Bars és Hont k. e. e. vármegyékhez történt átszátolása után illetékességéből átengetett fenti kisajátítási eljárás folyamán szükség szerűen megismételendő bizottsági helyszíni tárgyalást Szob nagyközségben a körjegyzői hivatalban 1943. évi április hó 30. napján délelőtt fél 11 órára tűzi ki.

A kisajátítási bizottság a tárgyalás lefolytatására a törvényhatóság első tisztviselőjét (helyettesét), a vármegye tiszti főügyészét, a lévai m. kir. államépítészeti hivatal főnökét és az ügy vármegyei előadóját küldi ki.

A bizottsági tárgyalás folyamán tárgyalás alá kerül a kisajátításnak Szob község határára eső része, tekintettel arra, hogy Zebeány község érdekeltjeivel annak idején Nógrád vármegye bizottsága megegyezést létesített. A kisajátítási tervrajzot és összeírást a kisajátítási albizottság, azzal az utasítással küldi meg Szob község előjáróságának (a körjegyző útján), hogy azokat a községhezán a tárgyalást megelőzőleg 15. napig tegye ki közszemlére és erről, valamint a tárgyalás idejéről az összes érdekelt feleket személy szerint értesítse ki, aminek megtörténtét a tárgyalás alkalmával a helyszínen hivatalos bizonyítvánnyal igazolja.

Figyelmezteti a kisajátítási albizottság az összes érdekeltet, hogy a bizottság a kisajátítási terv és ár megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt közül senki sem jelenik meg a helyszíni tárgyaláson.

Léva, 1943. évi március hó 18-án.

Dr. HETÉNYI REZSŐ s. k.
alispán, h. elnök.

Bars és Hont k. e. e. vm. közigazgatási bizotts.

Szám: 796 kb. — 1941

TÁRGY: A drégelypalánk-polyvecei vicinális közút létesítésével kapcsolatos kisajátítási eljárás.

Hirdetmény.

Bars és Hont k. e. e. vármegyék közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága az 1881: XVI. t. c. 23. §-a, valamint a magy. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter urnak a kisajátítási eljárást elrendelő 133.768—XI—1941. számú határozata alapján a helyszíni bizottsági tárgyalást Drégelypalánkon — a körjegyzői hivatalban 1943 évi április hó 20-án d. e. 10 órára tűzi ki.

A kisajátítási albizottság a tárgyalás lefolytatására a törvényhatóság első tisztviselőjét (helyettesét) a vármegye tiszti főügyészét, a lévai m. kir. államépítészeti hivatal főnökét, végül az ügy előadóját küldi ki.

A kisajátítási tervrajzot és az összeírást a kisajátítási albizottság azzal az utasítással küldi meg a drégelypalánki körjegyző útján az illető községek előjáróságának, hogy azokat a drégelypalánki körjegyzői hivatalban a tárgyalást megelőzően legalább 15 napig közszemlére tegye ki és erről, valamint a tárgyalás idejéről és helyéről az összes érdekeltet személy szerint is a helyi szokásának megfelelően haladéknélküli értesítse és ennek megtörténtét a tárgyalás alkalmával hivatalos bizonyítvánnyal igazolja.

Figyelmezteti a kisajátítási albizottság az összes érdekeltet, hogy a kiüldöttség a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt közül senki sem jelenik meg. A tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen s minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása a kisajátítási terv és ár elfogadását jelenti.

Léva, 1943 évi március hó 11-én.

Dr. HETÉNYI REZSŐ s. k.
alispán, h. elnök.

Amig 'On alszik

a Darmor dolgozik. Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hal. Fájdalom nélkül jól könnyű és teljes örülést idéző elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert.

DARMOL

Eladó egy kisebb és egy nagyobb jég-szekrény, egy ülökád, egy babakocsi. Klapka-utca 14. 315

Eladó (Kossuth Lajos-utca) 16. számú házunk, most Petőfi-utca. Vételár 30.000 pengő. Megbizottunk Barbara, Schoeller utca 20. 319

Kőfényezőnőket és egy tanoncot felvesz Gaál Tibor kőfaragóüzeme, Léva, Teleki-tér 12. 321

Motorkerékpár oldalkocsit (lehetőleg baloldalsat) vagy oldalkocsit vázat keresek megvételre. Ajánlatot a kfdóba kérek. 322

Eladó Eszterházy-utca 17 sz. ház (3 szoba, veranda, fürdőszoba). Érdeklődni Barsi-utca 11. sz. alatt. 323

Építési

kőanyagot,

faragott és faragatlan falkövet raktárról szállít, mindennemű épület-kőfaragó munkát vállal

Gaál Tibor

kőbányavállalat és kőfaragóüzeme
Léva, Teleki-tér 12. — Tel. 76.

Tavaszi könyvudonságok

	füzve P	kötve P
Perlaky: Napfényes életfilozófia	5.50	
Jankovics Marcel: Évek tavasz nélkül	12.—	14.—
Noszlopi: Titokzatos erők	15.—	
Kolozsvári-Grandpierre Emil: Dr. Csibráky szerelmei	11.—	13.—
Harsányi Zsolt: Életre-halálra René	7.60	9.60
Drueten: Rivaldafény	10.80	12.80
Carossa: Elvarázsolt világ	8.40	10.40
Bontempelli: A nap útján	7.—	9.—
Undset: Ida Elisabeth		10.50
Mereskovszkij: Istenek halála		10.50
Gide: A vitikán pincéi	7.40	9.40
Pongrácz: A mindennapi élet biológiája		12.—
Wagner: Az ókor zenéje		3.60
Szeniczey: A halál és tanítványa	8.—	
Kodolányi János: A fejedelem		12.—
Szitnyai Zoltán: Milka	5.—	8.—
Pourtales: Wagner		16.—
Lin Yutang: Méz és bors		12.50
Platon: Összes művei, 2000 oldal		kb. 30.—
Kenesse Erzsébet: Vérbulcs	7.50	10.—

Kaphatók Nyitrai és Társa könyvesboltjában.

— PÉLDAMUTATÓ TISZTEK HARCOLNAK A HONVÉD CSAPATOK ÉLÉN. Ennek a ténnyek valóságáról számol be, kiemelkedő fejezvények alapján a „Magyar Katonajóság” legújabb száma. Érdekes tanulmány ismerteti a viselkedés jelentőségét az észak-afrikai harcokban. Sok szöveg- és képiport, idősebbség, négyoldalas képesmelléklet egészíti ki a legújabb számot, amelynek ára változatlanul tíz fillér. Kapható mindenütt.

— CSEKE KÖZSÉGNEK március 25 én kedves ünnepe volt, amidőn 30 iskolásgyermeket avatott fel Pátkay István plébános az 1941-ben alakult Boldogasszony Szivgárda csapatba. Az ifjú gardisták büszkén esküdtek fel a Gárda lobogójára, majd áhitatos lélekkel ajánlották fel magukat, szöveiket, hozzártatózóikat és a fronton harcoló magyar katonákat Jézus Szenteséges Szívének. Az ünnepélyes felvétel után Kollár Gisella tanítónő vezetésével az iskolában jól sikerült műsoros délutánnal kedveskedtek a község lakosságának.

— A SZÁZAD LEGHOSSZABB FARSANGJA VOLT AZ IDEI A Természettudományi Közöny legújabb számában dr. Sós Ernő cikkében megállapította, hogy az 1943. évrnek jutott az a nevezetesség, hogy farsangja hosszabb ideig tartott, mint a század bármely másé. Ilyen terjedelmes farsang legutóbb 1886-ban, ezt megelőzően 1734-ben volt a legközelebb viszont csak az fogja élvézni, aki a 2038. évet megéli. 62 napos farsang minden században csak egy-egy le lehetéges. Ennél hosszabb farsang — a jelenleg érvényes naptári, illetőleg ünnepi szabályok szerint — nem is fordulhat elő. A farsang vizkeresztől hamvaszözerdáig tart. E két időpont közül az elsőt a naptárhoz mérten rögzítették: a vizkereszt mindig január 6-ára esik. Értel szemben hamvaszözerda egy változó kezdés ünnepe, a husvéthos van köte. Utóbbira az a szabály, hogy husvét vasárnapja legkorábban március 21-ére, legkésőbbben április 25-ére eshetik, kelte ez szerint 35 nap között ingadozhatik. Mint-hogy hamvaszözerda a husvét vasárnapját 46 nappal megelőző szözerda esik, nyilvánvaló, hogy a farsang hosszát lényegében husvét vasárnapjának kelte dönti el. A farsang hossza ezek értelmében legalább 26 és legfeljebb 62 nap lehet. A husvét időjének megállapítását évszázados viták után végül is a 325. évi niceai zsinat határozata döntötte el ilyen módon: Husvét vasárnapja a tavaszi (napjegylenlőség) holdtöltöt követő vasárnapra esik. A zsinat határozata részben csillagászati, részben naptári feltételek köti az ünnep költét, azért, mert a husvétot lehetőleg ama nap évfordulóján akarták megünnepelelni, amelyen a Feltámadás megtörtént. Ez pedig a szöök pesszach ünnepét követő vasárnap lehetett, a pesszach viszont a tavaszi holdtöltök nap van.

— MEGVÁLTOZOTT A KÜLFÖLDRE SZÓLÓ LEVELÉK ÉS TÁVIRAT POSTADÍJA. A postavezérség engedélyt közli, hogy április 1-étől kezdve az Albániába, Bulgáriába, Dániába, Horvátországba, Németalföldre, Norvégiába, Olaszországba, Romániába, San Marino köztársaságba, valamint Szlovákiába szóló levelek díja 20 gramm szulyig 80 fillér, a levelezőlapok díja pedig darabonként 18 fillér. Ugyancsak április hó 1-étől kezdve a Horvátországba, Németországba, Romániába és Szlovákiába szóló közönséges táviratok szödíja 26 fillér, a fentemlített többi országba szóló táviratok szödíja pedig 33 fillér.

— „APAMAT ADTAM A HAZAÉRT”. A honvédelmi miniszter a hadiárva leveletíjakkal részre, akiknek édesapja a jelenlegi világ-háborúban a harasórt hősi halált halt, megkülönböztető és kitüntető megjelölésükre „Hadiárva leveletíjvelényi” rendszeresíti. A jelvény fekete zománcszögű. Belső felületére fehér zománc, középen a szines levante kottakereszt, fölötté „Apamat adtam”, alatta „A Hazaért” felirással. A jelvény elnyerésére jogosult minden leveletíj, aki a Honvédségi Közönyben közzétett köredekletek rendelkezései szerint hadiárvának minősül.

— A NÉPISKOLA FELSŐ TAGOZATA egyenértékű képesítést ad a középiskolával. A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a felsőtagozatu népis-kolák értékét egyenlővé teszi a középiskolai osztály elvégzésével. A rendelet szerint az a tanuló, aki a népiskola felső tagozatát legalább jeles eredménnyel elvégezte, gazdasági középiskolában (ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági középiskolában) felvételi vizsgát tehet.

— HIREK A SZMKE-BŐL. A tavaly alakult és Kálnay Károly elnök, valamint Dömötör Sándor titkár vezetésével működő kiamányai helyi szervezet jól sikerült évadzáró kulturális délutánt tartott. Faja Tibor, dr. Papp Sándor előadásai és szines kísérőműsor után Kálnay Károly tartott lelkes záróbeszédet. Nagyikán és Valkhátsán Szomolányi József tartott előadásokat. Felösseccen, idén szines műsorral tarkították az előadásokat. Állandóan szüfölt ház előtt folytak le a SZMKE esték, amik szép anyagi eredménnyel is záródnak. Önkéntes adományokból új szüpadót, locákat vettek és rendbehozták az iskola padjait. Tervebevevtek hangos mozgó felállítását. A verebályi néplőiskoláról írott cikkünkben kiderült hogy a néplőiskolások nevében G. Balé István a jelképes Istenségitelva néplőiskolások község bírāja tartott záróbeszédet, Honfűgyes-gyarmaton Farkas Károly tartott előadást. Kiskikánán Darvas János népi drámáját, a „Sakadék”-ot fogják bemutatni.

Léva sportja új fejlődés előtt

Mir számos cikkben ostorosult, hogy milyen szégyenteljes állapotok vannak az LTE sporttelepén. Özönamel állapítjuk meg, hogy rövidesen megszűnik. Városunkban jár Fülöp Sándor az OSK kiküldöttje és beható tanácskozást folytatott a város, az LTE, a levanték és az LSE vezetőkkel.

A tárgyalások eredményeképp kifizetik az LTE régi váltóadósságát és 4000 P. gyorssegélyt kap az egyesület felszerelésre. Azonban az LTE-nek fel kell állítani újabb a szünetelő szakosztályait.

A sporttelepet 50000 pengő költséggel rendbehozták. Szolgálatát, öltözöket építettek. A lőtér mellett új kerítést csináltak. Ekezik a korlátokat. A pályát gyepezik és edzőpályát létesítenek. A pálya az LTE-é marad, de biztosítják rajta a levanték és iskolák jogait.

Polgármesterük biztosította az ötlévo vezetőkkel, hogy édesre tenente két alkalommal már d. u. 6 órára szabadaddá teszi uszodáikat. Az uszók eszentul nem névre szóló belépőt kapnak.

Az OSK kiküldöttje ajánlotta az LTE—LSE fuziót. Az LSE kiküldöttjei egyelőre elárkóztak ettől, azonban hajlandók pályályukat az ifjuság rendelkezésére bocsátani. Ha ez nem történik meg, az OSK új teniszpályákat létesít. Mi is a fuzió mellett vagyunk, hisz a nagymultu LSE körül bajok vannak. Közgyűlésükön csak néhány ember jelent meg.

Az OSK kiküldöttje felhívta az iskolák és levanték vezetőit, hogy a kimagasló versenyzőket mindig adják át a társadalmi sportegyesületnek. Rámutatott azon botránnyra, amit a budapesti I. ker. LE csinált MLSZ játékosok szerepeltetésével. Az egyesület kizárták a bajnokságból. A levanték sportolásoknál célja nem a bajnokság, hanem a tömegsport és a tehetségek kibányászása a társadalmi sport számára. MLSZ játékosok visszacserezni levante-bajnoksághoz nem lehet. De nem is kell! Van Léva elég tehetség. Csak meg kell keresni és tanítani őket. Az sem segít, ha a levanték MLSZ egyesülettel csinálnak, mert az oda leigazolt levante sem játszhat levante-bajnokságot. Különböben a lévai esztleges MLSZ iszta-csapatot a Duna—Tiszaközi kerület III. osztályába osztatták. Föl, Alag, Kizalg meg az LTE-t sem tudja: anyagiak miatt fogadni,

pedig I. oszt. bajnokságot játszottak. Tavasszal szora lemondták a mérkőzéseket. Hogyan fogadni Kizalg II. csapata a lévai levante-csapatot? Vagy kifizetése belépőjegyét Lévaén egy Föl SE II.—Lévai LE, vagy Váci SE III.—Lévai LE III. oszt. bajnokra, vagy LTE—FTC NB mérkőzés után? Hala Istennek ilyen széthúzás Lévaén nem fenyeget, mert az LTE, levanték és iskolák között teljes az összhang. (a. r.)

SPORT

LTE—KFC 3 : 1 (2 : 0)

500 néző. Vezette: MÁTRAVÖLGYI.

A lévai csapat a következő felállításban vette fel a küzdelmet: Kazár — Németh II., Nemcsok — Bali, Németh I., Horváth — Birner, Szabó, Boross, Halász, Sárközy. 15 percig a KFC kezdeményező és lapos játékkal sorozatos támadásokat intéz Kazár kapuja ellen. Csatársorukban kevés az erély, a jól működő LTE védelem mindent hárit. A 17-ik percben a Borossal és Halással megberített csatársor játékba lendül és szemből-sezbebb támadásokkal közelíti meg a komáromiak kapuját. A 23-ik percben Szabó szép labdájával Sárközy megszökik és lövése alig megy a kapu fölé. A 28-ik percben Boross tisztára játsza magát és nagy helyzetben mellé durrant. Halász a 34-ik percben nagy lövést eszert meg, a komáromi hátvéd kézzel háritja. 11-es, melyet Németh II. helyezett lövéssel értékesít. Két perc múlva Horváth 30 méteres szabadrugása az ötös felé száll és a jó érzékkel érkező Németh II. ritka szép fejessel gölt ér le. 2 : 0. A felidő végéig tartó mezőnyjátékban főképen Németh I. és Horváth jeleskedik. A második felidő szintén a komáromiak támadásaival indul, de nemokára az LTE veszi át a kezdeményezést. Ezután Németh I. a mezőny ura. A komáromi kapus sorozatosan védi Birner, Boross és Halász lövéseit. A 26-ik percben Szabó szépen kiteszi Birnert, aki középre ivel, a labdát nagy harc folyik addig, míg Boross meg nem kaparintja és két eset után váratlan lövéssel a kapu alsó sarkába lövi a labdát. 3 : 0. A komáromiak nem adják fel a küzdelmet és Roth irányításával nagy nyomást fejtenek ki. A 38-ik percben Németh I. a 16-on belül kézzel érinti a labdát. A megítél 11-es Roth értékesíti. A göl után még egy ideig Komárom támad, de a jól működő LTE védelem mellett újabb gölt elérni nem tud. A 43. és 44-ik percben Halász két bomba szabadrugása száll a kapu fölé. Mezőnyjátékkal ér véget a ritkán látott erős irányú küzdelem. A nagy kedvvel játszó leveaikat nagy ünneplésben részesíti a közönség. Kazár kevés dolgát jól végezte, Németh II. és Nemcsok két bevehetetlen bástya volt. A három fedezet volt a csapat legjobb része. A sorrend Németh I., Horváth, Bali, Birner jobb volt mint eddig, de sokat kell még javulnia. Szabó sokat dolgozott, Boross volt a csatársor legjobbjaja Halászunk meglátszott, hogy nincsen edzésben. Sárközy idegenül mozgott a balszelen. Mátravölgyi jól tartotta kezében a kemény harcot.

F. HATÓ 28-án a Lévai LE—Hontfüzgyes-gyarmati LE 3 : 0 (2 : 0).

MA VASÁRNAP délután fél 2 órai kezdettel a Barsbaracscai LE—Hontfüzgyes-gyarmati LE, 3 órai kezdettel pedig az Orozskai LE—Lévai LE labdarugó csapatai között bajnoki mérkőzés. Helyárok: 1 P. 60 és 40 fillér. Kérjük a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg, hogy ezzel is serkentsék a levanték ifju labdarugó csapatát.

A JÁRÁSI BAINOKSÁG harmadik fordulóját után a tabella a következőképpen áll:

1) Orozka	2	2	—	—	6 : 1	4
2) Léva	3	2	1	—	7 : 4	4
3) Nagykálma	3	2	1	—	6 : 6	4
4) Zseliz	2	1	1	—	7 : 2	2
5) Hontfüzgyes-gyarmat	2	—	—	—	1 : 6	—
6) Barsbaracska	2	—	—	—	1 : 9	—

Köszönetnyilvánítás.

Árvaházunk február hónap a következő adományokat kapta:

Bényi Endre Nógrád 10 P, Kucsera Andrásné 5 P, Garamvölgyi cukorgyár 20 kg cukor és 75 P, N. N. Léva 2 P, N. N. Léva 10 P, B. J. Léva 12 P, Egy rendőr Léva 5 P, Jozsefcsek Gézáné 10 P, Pista-bácsi persely-gyűjtése 5 P, Tripiska Gyuláné adomány 20 P, Widder Jenő 2 ruhávaló anyag, Kosztolányi Mária ny. tanítónő 10 pengő.

Fogadják a nemesszív adakozók az árvák néven hálás köszönetünket.

VEZETŐSÉG.

Ipolyviski körjegyzői hivatal

862—1943. kig. szám.

TÁRGY: Pereszélyi község határában gyakorolható vadászati jog bérbeadása.

Hirdetmény

Pereszélyi község (Bars-Hont vm.) határában 1500 katasztrális holda: kitevő, egyesek tulajdonát képező területen gyakorolható vadászati jog 1943. augusztus 1-ével kezdődő 10 évre a pereszélyi községi bíró háznál 1943 május hó 4-én délelőtt fél 12 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérők bérbe adatik. Árverési feltételek az ipolyviski jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Vad: nyul, vadkacsa.

Kikiáltási ár: 330 P. Vasutállomás helyben.

Pereszélyi, 1943 március hó 29-én.

DEZSŐ BÉLA s. k. TURI István s. k.
körjegyző. bíró.

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám: 2691—1943. — Van.

TÁRGY: Mezőgazdasági termelők termelési és beszállítási köteletségének szabályozása.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a lévai kataszteri birtokívek alapján a M. kir. Közellátásügyi Miniszter ur 102.800—1943. K. M. számú rendeletében foglaltak szerint a gazdajástromot összeállítottam.

A gazdajástrom 1943. évi április hó 2. napjától — 1943. évi április hó 17. napjáig Városháza, földszint 26. számú helyiségében közszemlére van kitéve.

A gazdajástrom tartalmazza a város területén lévő mezőgazdasági ingatlanok tulajdonosainak nevét, azok ingatlanának művelési ágak szerinti megosztását, a szántóföld kataszteri tiszta jövedelmének összegét és ennek alapján 100 800—1943. K. M. számú rendelet szerint buzaegységben meghatározott beszállítási köteleesség mértékét.

Ha a mezőgazdasági ingatlanon vagy annak egy részén nem a tulajdonos, hanem hasznobérlő gazdálkodik, a tulajdonos a gazdajástrom közszemlére kitételének napjától (április 2.) számított 15 napon belül köteles bejelenteni a hasznobérlő nevét, lakhelyét és — lehetőleg kataszteri helyrajzi szám szerint megjelölve — a mezőgazdasági ingatlanok azt a részét, amely hasznobérlőbe van adva.

Ha a tulajdonos a bejelentést elmulasztja, a hasznobérlő szántóterületre megállapított beszállítási kötelezettség őt terheli, amíg a hasznobérlő személyét és beszállítási köteleességét meg nem állapították.

A részes művelésre kiadott, továbbá munkajárandóságként (illetmény-, szegődményfő d) és egyéb címén megművelés-e vagy használatra átengedett szántóterületre megállapított beszállítási kötelezést másra átirni nem szabad, az minden esetben a tulajdonost vagy, ha e szántóterület hasznobérlőbe van adva, a hasznobérlőt terheli.

Léva, 1943. évi március hó 23-án.

VOJTÁS

h. polgármester.

Eladó Koháry-utca 57. szám alatti ház. Érdeklődni lehet ugyanott. 215

Simor-u. 6. számú ház, bírósági palotával szemben eladó és azonnal elfoglalható. Renoválási engedély folyamatban. Értekezni a tulajdonosnál lehet. Cim a kiadóban. 265

4000 drb. 4 éves sorfának való akác eladó. Cim a kiadóban. 278

Ügyes kifutófiú felvétetik. Ürge festéküzletben. Bástya-u. 1. 283

Zách-u. 3. sz. ház eladó. Érdeklődni lehet Horváth-u. 6. sz. alatt. 286

Ügyes fiút tanulónak fölvesz Mészáros kovács. Léva. Mátyás király-u. 14. 289

Tanuló 4 középiskolával felvétetik. Nyittrai és Társa könyvnyomdájába.

Eladó ház, plüss-garnitúra. Bővebbet Pázmány Péter-u. 1/b (uszoda mögött). 293

Eladó egy jókarban lévő varrógép és egy perzsa szövőszék. Vágóhid-u. 9 sz. 296

Bútor eladó. Horthy Miklós-út 24. ugyanott egy 110-es fél tonnás teherautó. 299

Fiút óras tanulónak felveszek. Steiner Sándor óras és ékszerész. 301

Engel Betéti Társaság üzlethelyisége Kossuth Lajos-tér 6 szám alatt kiadó. 302

Eladó jókarban lévő szoba bútor. Levente u. 24. 303

Bérbe vennék kb. 4—5 hold földet és egy fahengert is keresek megvételre. Ifj Csákyai S. Bethlen-út 20. 304

Rumos, likőrös, boros palackokat legmagasabb árban vesz Major Gyula. 305

Könyvelésben jártas elárúsitónál alkalmaznék Major fűszerkereskedés. Ugyanitt tanuló felvétetik. 306

Singer szabógép eladó. Ószeres üzlet. Felszabadulás-útja 45. 307

Eladó telkek. Mátyás király-u. 5. 308

Takarmányrépa eladó. Nyittrai-sor 14. 309

Alighasznált hálószoba bútor eladó. Damjanich u. 23 sz. 310

Mély gyermek kocsit eladó. Sport kocsit vennék. Cim a kiadóban. 312

Egy kalapszekrény és kalapkellékek, fa modellek, kalaptágító és egy fehér áldozási ruha eladó. Damjanich-u. 15. 313

Répa eladó. Reviczky, XI-utca 22. 314

Szakszerű javító-műhely!

Varrógépek, kerékpárok,

bel- és külföldi gyártmányu. Gramafon lemezek legújabb felvételek.

Fegyvergyári vadász- és céllövő fegyverek. Vadászati és halászati cikkek.

BAROSKA J. Léva. Tel. 130

Szőlősgazdák és gyümölcsstermelők figyelmébe!

Szőlő és gyümölcs permetezéshez szükséges

ALUMINIUM SULFAT (ALUMINIUM GÁLIC)

Szőlőoltványok azonnali szállításra korlátozott mennyiségben, ugyancsak gyümölcsfák is kaphatók. Megrendelhető Léva és környékére, a megrendelés 1943. évi április hó 6-ig, kedd estig a Városi Szálló portásánál eszközölhető.

ÉRSEKÚJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

lévai fiókja

Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMİ BANK

leányintézete

BETÉTEKET

legelőnyösebben gyümölcsöztet

KÖLCSÖNÖKET

kedvező feltételek mellett folyósít

Fontosabb üzletágai: Váltókölcsön, folyószámlahitel, árulombard kölcsön, zöldhitel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszekötötése folytán hó ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Osztálysorsjegyek eladás.